

Pedagogisch Beleidsplan
Kinderopvang Peelland

Oktober 2023

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Wie zijn wij?.....	4
3. Pedagogische Visie	4
3.1.Uitgangspunten van de pedagogiek van Reggio Emilia	4
3.2.Onze uitgangspunten als onderdeel van onze visie.....	5
4. De pedagogische basisdoelen	5
4.1.Het bieden van fysieke en emotionele veiligheid.....	5
4.2.Het bevorderen van persoonlijke competenties	7
4.3.Het bevorderen van sociale competenties.....	7
4.4.Socialisatie door overdracht van waarden en normen	7
5. Ontwikkelen en leren	8
5.1.Kleine onderzoekers	8
5.2.Ontwikkelen	8
5.3.Het volgen van de ontwikkeling van de kinderen.....	12
5.4.Doorgaande lijn richting BSO en basisonderwijs	14
6. Samenwerking met ouders	14
6.1.Rondleiding	14
6.2.Intakegesprek	15
6.3.Wennen op de nieuwe groep	15
6.4.Haal- en brengcontacten	15
6.5.Vastleggen van informatie.....	15
6.6.Mentoren en oudergesprekken.....	15
6.7.Nieuwsbrief.....	16
6.8.Social media	16
6.9.Informatiewand voor ouders.....	16
6.10.De oudercommissie.	16
7. Indeling en inrichting van de binnen- en buitenruimtes.....	16
7.1 Open deurenbeleid.....	16
7.2 Buitenruimte	17
7.3 Binnenruimtes	17
8. Dagritme en groepsgrootte	18
8.1.Dagritme	18
8.2 Groepsgrootte	19
8.3 Stamgroep	19
8.4 Combinatiegroepen op studie- en vakantiedagen	20
9. Stabiliteit en pedagogisch maatwerk	22

Pedagogisch beleidsplan Kinderopvang Peelland

9.1. Vaste gezichtencriterium	22
9.2. Beroepskracht-kind-ratio (BKR).....	23
9.3. Drie-uursregeling.....	23
9.3.1.Drie-uursregeling dagopvang.....	23
9.3.2.Drie-uursregeling BSO	23
10. Pedagogisch medewerkers.....	24
10.2.Pedagogisch medewerkers, wie zijn zij?.....	24
10.2.1.Nieuwe medewerkers.....	24
10.3.Opleidingsplan	25
11. Pedagogisch beleidsmedewerkers	26
11.1 Pedagogisch beleidsmedewerkers en BKR.....	26
11.2 Verdeling van uren pedagogisch beleidsmedewerker/coach	26
11.3 Kwalificatie-eisen.....	27
12. Praktische zaken	27
12.1.Openingstijden.....	27
12.2.Flexibel productaanbod	28
13. Regels binnen ons kinderdagverblijf	28
13.1.Regels en afspraken	28
13.2.Straffen en belonen	28
13.3.Rituelen.....	29
13.4.Voeding.....	30
13.5.Activiteiten en uitstapjes	30
13.5.1.Activiteiten	30
13.5.2.Uitstapjes.....	31
13.6.Publicatie en beeldmateriaal	31
14. Klachtenregeling.....	32

1. Inleiding

Voor u ligt het pedagogisch beleidsplan van “Kinderopvang Peelland”. Het pedagogisch beleidsplan geeft aan welke uitgangspunten en werkwijzen binnen Kinderopvang Peelland worden gehanteerd. Het plan beschrijft welke visie het kinderdagverblijf heeft op de ontwikkeling en opvoeding van kinderen en hoe, in grote lijnen omschreven, deze visie wordt gerealiseerd. Dit beleidsplan geldt voor beide locaties van Kinderopvang Peelland (Kinderopvang Bakel en Kinderopvang Het Boshuis) en zowel voor de dagopvang als voor de buitenschoolse opvang (BSO). Een aantal praktische zaken voor de BSO is verder uitgewerkt in een BSO-werkplan. Tevens wordt er in dit beleidsplan informatie gegeven over procedures en werkwijzen van organisatorische aard die binnen het kindercentrum worden gehanteerd.

Het pedagogisch beleidsplan is primair bedoeld voor ouders en voor medewerkers.

Voor ouders is het van belang te weten welke pedagogische uitgangspunten binnen het kinderdagverblijf worden gehanteerd. Voor medewerkers is het pedagogisch beleidsplan van belang, omdat het mede zorgdraagt voor een uniforme werkwijze binnen de verschillende locaties en groepen.

2. Wie zijn wij?

Kinderopvang Peelland is in 2013 ontstaan als doorstart van een kleinschalige, door de pedagogiek van Reggio Emilia en Emmi Pikler geïnspireerde kinderopvang. Kinderopvang Peelland werkt vanuit de gedachte dat een kinderopvang niet alleen veilige en verantwoorde opvang moet bieden, maar ook een uitdagende en prikkelende omgeving voor kinderen moet zijn voor kinderen van 0-13 jaar.

Kinderopvang Peelland wil:

- voor kinderen opvang bieden waar kinderen graag komen;
- voor ouders opvang bieden waar zij de kinderen met een gerust hart brengen en
- voor medewerkers een werkomgeving bieden waar zij met plezier samenwerken.

Contactgegevens Kinderopvang Peelland

- **Kinderopvang Bakel**

Julianastraat 7, 5761 BA Bakel - Telefoon 0492-773576

Oudercommissie Kinderopvang Bakel

Astrid Arets, Meike Heling, Feike Reijnders

E-mail: ocbakel@kinderopvangpeelland.nl

- **Kinderopvang Het Boshuis**

Berkveld 12, 5709 AE Helmond - Telefoon 0492-511370

Oudercommissie Kinderopvang Het Boshuis

Lotte van Hees, Sietske Hermans, Sharon Geerts, Robin Beckers

E-mail: ochetboshuis@kinderopvangpeelland.nl

- **Directie/Administratie**

Maccallastraat 5, 5708 KS Helmond - Telefoon 06-55 372 000

E-mail: info@kinderopvangpeelland.nl

3. Pedagogische Visie

De visie is gebaseerd op de pedagogiek van Reggio Emilia.

3.1. Uitgangspunten van de pedagogiek van Reggio Emilia

In de pedagogiek van Reggio Emilia worden verschillen als een rijkdom gezien. Elk kind, ieder mens, kan zich in honderd talen (leren) uiten. Het is aan ons, de volwassenen, om de kinderen met zo veel mogelijk talen in aanraking te brengen door (samen met hen) te bewegen, kleien, knutselen, tekenen, zingen, lezen en door goed naar hen te luisteren. Alleen dan kan elk kind het beste van zichzelf laten zien.

De pedagogiek van Reggio Emilia gaat ook uit van het competente kind, een kind dat alles in huis heeft om zichzelf en de wereld te leren kennen.

Dit betekent niet dat het kind alles al kan, maar dat het alle instrumenten in huis heeft om zichzelf en de wereld te leren kennen. Dit kindbeeld staat dus recht tegenover het (door velen gehanteerde) beeld dat een kind zwak is en daarom bescherming nodig heeft.

Kinderen zijn nieuwsgierig en willen graag leren en zich ontwikkelen.

Een ander belangrijk uitgangspunt van Reggio Emilia is 'respect'. Om vanuit het kind te kunnen werken, moeten pedagogisch medewerkers oog hebben voor de eigen, unieke wijze waarop het kind zich ontwikkelt en hem hierin respecteren.

Om te weten waar het kind behoefte aan heeft, wat hij van ons vraagt, zullen we heel goed naar hem moeten kijken en luisteren.

Wij gaan er vanuit dat iedereen, honderd verschillende manieren heeft om te laten zien wat hij wil. Het is aan ons om naar de kinderen te luisteren in 100 talen.

Alleen door te kijken naar een kind kunnen we hem of haar leren kennen en zo begeleiden in zijn ontwikkeling.

3.2. Onze uitgangspunten als onderdeel van onze visie

Bij het opvoeden van kinderen speelt het overbrengen van normen en waarden voortdurend een rol. Een kind moet leren dat niet alles kan en mag. Wij streven ernaar dat een kind bij ons leert dat het eigen normen en waarden heeft en dat een ander dat ook heeft. Ook streven wij ernaar dat onze kinderen elk levend wezen met het nodige respect behandelt. Om dit te bereiken bieden wij een omgeving waarin een kind kan leren omgaan met anderen. Een omgeving waarin een kind kan ontdekken waar grenzen liggen en aan welke regels het zich moet houden.

4. De pedagogische basisdoelen

De vier pedagogische basisdoelen (van Riksen-Walraven) staan in de beleidsregels kwaliteit kinderopvang en vormen het centrale uitgangspunt voor het dagelijkse werken.

4.1. Het bieden van fysieke en emotionele veiligheid

Het bieden van veiligheid is het eerste pedagogische basisdoel van de kinderopvang. Een veilig gevoel is één van de belangrijkste voorwaarden voor een optimale ontwikkeling. Fysieke veiligheid houdt in dat spelmateriaal en binnen- en buitenruimtes veilig en schoon zijn. Binnen onze kinderopvang betekent het dat er gezonde voeding en traktaties worden aangeboden en er voldoende mogelijkheden zijn tot bewegen. Er zijn tevens regels en afspraken opgesteld, gericht op hygiëne.

Vertrouwde relaties

Elk kind is onderdeel van een vertrouwde groep, oftewel de stamgroep. Onderdeel van een groep zijn geeft kinderen een gevoel van vertrouwdheid. Op elke stamgroep worden vaste pedagogisch medewerkers ingezet, die emotioneel betrokken zijn bij de kinderen en met hen een vertrouwde relatie opbouwen. Een warme, vertrouwde relatie tussen pedagogisch medewerker en kind wil zeggen dat het kind weet dat er goed voor hem gezorgd wordt en hij gerespecteerd wordt. Een vertrouwde relatie ontstaat door herhaald positief contact tussen pedagogisch

medewerker en kind. Kinderen kunnen zich alleen optimaal ontwikkelen en gaan ontdekken en onderzoeken wanneer zij zich veilig voelen.

Structuur en voorspelbaarheid

Voor jonge kinderen is de hele wereld nieuw en onvoorspelbaar. Vertrouwde patronen, zoals dagritme en rituelen geven een gevoel van verbondenheid en veiligheid aan kinderen. Om zich veilig te voelen zoeken jonge kinderen de nabijheid van de pedagogisch medewerkers.

De pedagogisch medewerkers bieden ook structuur, ze geven duidelijk aan wat wel en niet kan en ze geven grenzen aan. Hierdoor wordt het voor kinderen duidelijk wat er van ze verwacht wordt en wordt het dagritme ondersteund. Bij het aangeven van grenzen zit de pedagogisch medewerker op ooghoogte van het kind en legt met rustige stem uit waarom iets niet mag of kan, daarbij wordt er verteld hoe het wel mag of kan.

De kinderen worden vertrouwd met elkaar doordat ze elkaar regelmatig zien en elkaar leren kennen, dat maakt het gemakkelijker om samen te spelen.

Een gezonde omgeving en basisbehoeften

Binnen Kinderopvang Peelland is er een veilig pedagogisch klimaat met een hygiënische omgeving, waarin kinderen zich vrij kunnen bewegen en kunnen onderzoeken en verkennen. Daarnaast komt de omgeving tegemoet aan de veelzijdige ontwikkelingsbehoeften van kinderen, doordat deze uitdagend is ingericht en de speeltoestellen veilig zijn en regelmatig gecontroleerd worden. De pedagogisch medewerkers zorgen voor een gezonde balans tussen lichamelijke veiligheid en de behoefte van kinderen om te bewegen en te ontdekken. Wanneer pedagogisch medewerkers opmerken dat een kind moe is, wordt het kind gestimuleerd om te gaan rusten. Wanneer kinderen veel energie hebben, en dus duidelijk behoefte hebben aan beweging, krijgen ze de mogelijkheid om te bewegen door buiten te spelen of een mee te doen aan een actieve activiteit. Pedagogisch medewerkers hebben aandacht voor alle basisbehoeften van kinderen zoals de behoefte aan veiligheid en welbevinden en hun behoefte om te leren en zich te ontwikkelen. We gaan uit van een veelzijdige ontwikkeling met aandacht voor de emotionele, sociale, motorisch-zintuiglijke, taal en communicatieve en creatief-beeldende behoeftes van kinderen.

Diversiteit

De pedagogisch medewerkers hebben aandacht voor diversiteit, we willen dat iedereen zich welkom voelt in ons kinderdagverblijf. We vinden het belangrijk dat alle kinderen, en hun ouders, zich veilig en gerespecteerd voelen, ongeacht hun cultuur, sekse of beperking. Dit houdt in dat pedagogisch medewerkers kinderen helpen en begeleiden om elkaar te begrijpen en samen te spelen, waarbij uitleg wordt gegeven en dingen worden benoemd. Zo leren kinderen al op jonge leeftijd rekening te houden met elkaar en met elkaars kwetsbaarheden of verschillen, en leren ze dat gewoon te vinden. We gaan ervan uit dat iedereen van elkaar kan leren, over culturele en andere grenzen heen. Daarbij willen we ervoor zorgen dat alle kinderen de verschillende aspecten van zijn identiteit kan ontplooiën en pakken we discriminatie actief aan. We treden consequent op bij discriminatie en geven daarbij uitleg. We willen vooroordelen bestrijden door te praten met kinderen over verschillen en overeenkomsten en door positief aandacht te besteden aan verschillende culturen.

4.2. Het bevorderen van persoonlijke competenties

De ontwikkeling van persoonlijke competentie van kinderen gaat zowel om de ontwikkeling van de persoonlijkheid als om de ontwikkeling van hun talenten. Persoonlijkheidsontwikkeling gaat bijvoorbeeld over het zelfstandig worden, het ontwikkelen van zelfvertrouwen en frustratietolerantie. Kinderen ontwikkelen in wisselwerking met hun omgeving een eigen identiteit. Dit proces is mede afhankelijk van de mogelijkheden die de pedagogisch medewerkers bieden. Onze pedagogisch medewerkers geven de kinderen de ruimte om zich hierin te ontwikkelen. Dit houdt in dat ze eerst kijken en luisteren naar kinderen, vervolgens aanbieden wat een kind aangeeft nodig te hebben; het kind zelf laten doen wat het aangeeft zelf te kunnen en willen doen en het kind begeleiden waar het aangeeft hulp of begeleiding nodig te hebben.

Een belangrijk uitgangspunt dat wij hanteren in de persoonlijke ontwikkeling van een kind, is het begrip 'respect'. Onze pedagogisch medewerkers hebben oog voor de eigen, unieke wijze waar een kind zich ontwikkelt en respecteren hem hierin. Hierdoor voelt het kind zich gerespecteerd en groeit zijn zelfvertrouwen. Talentontwikkeling kan op meerdere gebieden plaatsvinden: op intellectueel, lichamelijk en creatief vlak.

Kinderen kunnen op veel manieren competent zijn:

- Competent om zelf te eten en te drinken
- Competent om naar elkaar te kijken en van elkaar te leren
- Competent om een tekening te maken
- Competent om te knippen en te plakken
- Competent om gefascineerd te raken door mooie en kleurrijke voorwerpen

4.3. Het bevorderen van sociale competenties

Sociale competenties gaan over contacten met anderen in allerlei sociale situaties. Het kind heeft dus anderen nodig om zichzelf optimaal te kunnen ontwikkelen. Wij gaan ervan uit dat kinderen het meeste leren van andere kinderen. Kinderen kunnen ontzettend veel van elkaar leren, doordat ze samen spelen, naar elkaar kijken, naar elkaar luisteren, leren rekening te houden met elkaar, conflictsituaties oplossen, elkaar stimuleren en motiveren. Onbewust voeden kinderen elkaar op. De pedagogisch medewerkers stimuleren dat de kinderen eerst zelf contact zoeken met andere kinderen en zoveel mogelijk zelf conflicten oplossen. De pedagogisch medewerker stimuleert en begeleidt de interactie of het conflict wanneer zij daarin vastlopen.

Naast het leren van andere kinderen, leren kinderen ook van volwassenen. Onze pedagogisch medewerkers treden op als begeleiders en als zogenaamde onderzoekers in plaats van alleen als leiders. Dit betekent dat de pedagogisch medewerkers als het ware naast (en vaak ook achter) het kind staan en samen met het kind bekijkt wat hij nodig heeft. Onze pedagogisch medewerkers vormen dus niet het middelpunt, maar scheppen de voorwaarden. Het kind geeft bij ons voornamelijk zelf richting aan zijn ontdekkingstocht en wordt hierin gevolgd en gestimuleerd door de pedagogisch medewerkers.

4.4. Socialisatie door overdracht van waarden en normen

Socialisatie door overdracht van normen en waarden betekent kinderen kennismaken met normen en waarden en met omgangsvormen in onze samenleving.

Kinderen leren al vroeg de normen en waarden kennen van het gezin waarin ze opgroeien. Zo leren ze bijvoorbeeld dat elkaar pijn doen niet mag en dat samen speelgoed delen juist gewaardeerd wordt. Spelenderwijs en in de dagelijkse omgang met andere kinderen proberen we de kinderen dit ook bij Kinderopvang Peelland bij te brengen. Daarnaast leren we de kinderen dat andere normen en waarden niet beter of slechter zijn. We streven ernaar om de volgende waarden, die gelden binnen Kinderopvang Peelland, over te dragen op de kinderen:

- Respect voor iedereen en voor de onderlinge verschillen
- Respect voor de natuur en dieren
- Respect voor de materialen en eigendommen van anderen
- Vertrouwen op jezelf en op anderen
- Eerlijkheid en openheid; iedereen mag zijn mening geven
- Samen verantwoordelijk zijn

5. Ontwikkelen en leren

5.1. Kleine onderzoekers

Kinderen zijn kleine onderzoekers, ze hebben een aangeboren drang om te ontdekken en te onderzoeken. Bij Kinderopvang Peelland krijgen de kinderen de mogelijkheid om alles zelf te ontdekken, onderzoeken en uit te proberen, mits de veiligheid van zichzelf en anderen te waarborgen is. De pedagogisch medewerkers houden met hun zorg en de activiteiten die ze met de kinderen doen rekening met de ontwikkelingsfase waarin het kind zit. Ze stemmen hun pedagogisch handelen af op het individuele kind en houden daarbij rekening met de belevingswereld en de eigenheid van het kind. Dat betekent dat er wordt aangesloten bij het spontane spelen en leren door kansen aan te grijpen en te creëren en om uit te dagen tot een volgende stap. Hierdoor zijn kinderen intrinsiek gemotiveerd en wordt het een betekenisvolle leersituatie. Door hierop te reflecteren kunnen de onderwerpen verbreed en verdiept worden, zodat kinderen zich hierin verder kunnen ontwikkelen. Als pedagogisch medewerkers bijvoorbeeld zien dat een kind een puzzel erg snel en gemakkelijk legt, bieden ze het kind een moeilijkere puzzel aan, zodat het kind wordt uitgedaagd tot een volgende stap. Of wanneer pedagogisch medewerkers zien dat kinderen in hun spontane spel erg veel bezig zijn met een bepaald thema zoals huisdieren, sluiten we hier onze activiteiten op aan. Kinderen krijgen de ruimte om zich op hun eigen manier te ontwikkelen en op hun eigen manier competent te zijn.

5.2. Ontwikkelen

Er zijn verschillende ontwikkelingsgebieden te onderscheiden. Binnen deze gebieden kunnen verschillende aandachtspunten geformuleerd worden. Onze pedagogisch medewerkers kunnen zo binnen de verschillende gebieden kinderen stimuleren en eventuele problemen signaleren. In het beleidsplan 'Voorschoolse educatie' staat uitgebreid per ontwikkelingsgebied beschreven op welke wijzen de ontwikkeling van de peuters wordt gestimuleerd. De ontwikkelingsgebieden die binnen Kinderopvang Peelland worden onderscheiden zijn:

Motorische ontwikkeling

De steeds groter wordende lichaamsbeheersing van zitten, kruipen, staan, lopen en klimmen is in eerste plaatst niet het resultaat van veel oefenen, maar van rijping. Het heeft geen zin om een kind van drie maanden op de voetjes te zetten, met de hoop dat hij of zij daardoor eerder zal leren lopen. Wel is het belangrijk om als kinderen kruipen, zitten en lopen de verfijning van de lichaamsbeheersing te stimuleren. Allerhande speelgoed, materialen en creatieve activiteiten, dragen er aan bij dat een kind zich kan ontwikkelen in zowel de grove als de fijne motoriek. Voorbeelden van de fijne motoriek bij baby's: grijpen van voorwerpen; vasthouden van een fles; oprapen van voorwerpen als een blokje.

Voorbeelden van de grove motoriek bij baby's: het hoofd optillen als het kind op de buik ligt; van de rug naar de zij draaien; zich optrekken; op handen en voeten kruipen.

Voorbeelden van de fijne motoriek bij peuters: puzzelen, tekenen, knippen, scheuren, plakken, brood smeren, aankleden.

Voorbeelden van de grove motoriek bij peuters: klimmen, springen, hinkelen.

Voorbeelden van de fijne motoriek bij schoolkinderen: kralen rijgen en schrijven.

Voorbeelden van de grove motoriek bij schoolkinderen: touwtje springen en het nauwkeurig gooien van een bal.

Zintuigelijke ontwikkeling

De zintuigelijke ontwikkeling staat centraal in de eerste levensjaren van het kind. Dit betekent dat vooral in onze babygroep aandacht besteed wordt aan het stimuleren van de zintuigelijke ontwikkeling van de kinderen. Een stimulerende omgeving is belangrijk voor het ontwikkelen van de zintuigen. Daarom hebben wij gekozen voor een prikkelende omgeving met allerlei materialen die kinderen kunnen vastpakken en in hun mond kunnen stoppen. Ronde, hoekige, gladde, zachte, wollige, kleurrijke en andersoortige materialen worden zo verkend. De zintuigelijke ontwikkeling wordt daarnaast gestimuleerd door de pedagogisch medewerkers door bijvoorbeeld klassieke muziek aan te zetten, de kinderen te laten spelen met water en zand, te laten vingerverven of door het projecteren van licht en schaduw.

Verstandelijke (cognitieve) ontwikkeling

Onder de verstandelijke (cognitieve) ontwikkeling verstaan we het opdoen van kennis en vaardigheden en het leren denken en uiten. In de eerste levensfase doen kinderen allerlei indrukken op en leren door waar te nemen. Ze leren het effect van eigen bewegingen en hebben in de gaten dat als ze bijvoorbeeld tegen een bal aanduwen dat deze gaat rollen. Langzamerhand leren ze door ervaringen de betekenis van allerlei begrippen kennen, gaan zaken associëren, leren kleuren en vormen te herkennen en benoemen, leren puzzelen en kunnen een verhaallijn volgen en op den duur ook navertellen. Deze verstandelijke ontwikkeling kan heel goed spelenderwijs worden gestimuleerd. Wij doen dat bijvoorbeeld door veel te praten met kinderen, verhaaltjes voor te lezen, te puzzelen, maar ook door het aanbieden van allerlei verschillend materiaal, waar van alles aan valt te ontdekken.

Taalontwikkeling

Taalontwikkeling is de manier waarop kinderen woorden en zinnen leren begrijpen en gebruiken. Spelenderwijs ontwikkelen kinderen hun woordenschat.

In eerste instantie stoot een baby allerlei klanken uit. Die klanken vormen de basis voor het brabbelen en later voor het leren praten. Spelenderwijs ontwikkelen kinderen hun woordenschat. De pedagogisch medewerkers stimuleren de taalontwikkeling onder andere door te praten en uit te leggen. Bijvoorbeeld door te benoemen waar een baby naar wijst of door te benoemen dat een kind verschoond gaat worden en uit te leggen wat er gebeurt.

Daarnaast wordt er regelmatig interactief voorgelezen, worden er veel vragen gesteld en krijgen kinderen de tijd om hun antwoord te formuleren. Het taalgebruik wordt aangepast aan het kind. Wanneer een kind onduidelijk spreekt of woorden verkeerd uitspreekt, herhalen de pedagogisch medewerkers het woord op de juiste manier in plaats van het woord te verbeteren. Hierdoor wordt het kind positief aangemoedigd om taal op een juiste manier te gebruiken. Naast het gebruikmaken van spontane situaties om de taalontwikkeling te stimuleren, worden er ook op voorhand activiteiten bedacht om dit te stimuleren. De inhoud van deze activiteiten is afhankelijk van de ontwikkeling en de behoeften en beleving van de kinderen.

Rekenontwikkeling

In de eerste levensjaren maken kinderen al kennis met verschillende rekenbegrippen. Te denken valt aan: hier, daar, boven, onder, op, tussen, erin en eruit. Met begrip van tijd leren jonge kinderen onderscheid maken tussen nu en straks, dag en nacht. Later komen daar nog begrippen bij als licht en zwaar, kort en lang, dik en dun, klein en groot. Vervolgens ontwikkelen jonge kinderen begrippen met betrekking tot hoeveelheden, zoals veel, weinig, erbij en eraf. Het besef van hoeveelheid ontstaat als de peuters gaan tellen. Om de beginnende rekenvaardigheid te stimuleren wordt er veel gebruik gemaakt van spontane situaties. Bijvoorbeeld door tijdens een eetmoment de borden te tellen, de leeftijden van de kinderen te benoemen en de kleuren van de kleding van kinderen te laten benoemen.

Het voorbereidend rekenen wordt daarnaast gestimuleerd door het aanbieden van spelmaterialen of activiteiten. Er worden bijvoorbeeld telspelletjes gedaan met Familie Muis of de kinderen takken op volgorde van groot naar klein laten leggen.

Sociaal-emotionele ontwikkeling

De sociaal-emotionele ontwikkeling is de ontwikkeling van een eigen persoonlijkheid, overeenkomstig met verwachtingen en gedragingen uit de sociale context. Bij de sociaal-emotionele ontwikkeling hoort onder andere het ontwikkelen van emoties, het zelfbeeld en het temperament van het kind. De sociaal-emotionele ontwikkeling is te splitsen in de sociale en de emotionele ontwikkeling.

De sociale ontwikkeling omvat het krijgen van begrip voor andere mensen en het ontwikkelen van positief gedrag en vaardigheden ten opzichte van de medemens. Hier valt ook sociale cognitie onder. Dat wil zeggen dat het kind kennis heeft van omgangsregels en relaties tussen mensen. De emotionele ontwikkeling wil zeggen dat het kind leert om de gevoelens van zichzelf en anderen te begrijpen en om daar goed mee om te gaan.

De belangrijkste voorwaarde voor een optimale sociale en emotionele ontwikkeling, is een omgeving waarin het kind zich veilig, gewaardeerd en geliefd voelt. Wij doen bij Kinderopvang Peelland alles aan om een dergelijke omgeving aan elk kind te bieden. Dat betekent dat de pedagogisch medewerkers vooral

positief reageren op de acties van de kinderen. Zij gaat uit van hun goede intenties en zij zullen vooral het positieve benoemen. Kinderen krijgen uiteraard ook de ruimte voor emoties als verdriet of boosheid, maar de pedagogisch medewerkers houden de grenzen goed in de gaten. Waar nodig zullen zij kinderen helpen een uitweg te vinden door de emoties te benoemen of voor afleiding te zorgen. Onze pedagogisch medewerkers stimuleren dat de kinderen attent zijn op elkaar en hulpvaardig zijn naar elkaar. Verder worden er regelmatig activiteiten met groepjes kinderen of met de hele groep uitgevoerd, waardoor kinderen zich ook sociaal en emotioneel kunnen ontwikkelen.

Identiteitsontwikkeling

De ontwikkeling van de identiteit van kinderen is deels aangeboren en deels aangeleerd en gevormd door de omgeving. In eerste instantie zal het kind zich hechten aan de ouders en daarnaast kunnen kinderen op het kinderdagverblijf zich hechten aan de pedagogisch medewerkers. Kinderen voelen zich hierdoor veilig en geborgen en kunnen zich verder ontwikkelen en hun persoonlijkheid vormen. Sommige kinderen zijn van nature angstig, verlegen, druk of bang. Wij vinden het belangrijk bij het omgaan met kinderen een kind te kennen en deze persoonlijke kenmerken te onderkennen en hen bijvoorbeeld te helpen in situaties die misschien beangstigend zijn of hen te helpen rustig te worden als er drukke momenten zijn. Kinderen hebben soms ook moeite hun emoties onder controle te houden. Ze moeten als het ware leren om met hun emoties om te gaan. Wanneer een kind erg boos of 'overstuur' is wordt het kind geholpen en niet gestraft, zodat het kind leert om hiermee om te gaan.

Ook het geven van zelfvertrouwen speelt daarbij een belangrijke rol. Kinderen met zelfvertrouwen zijn beter in staat een positief zelfbeeld op te bouwen. Onze pedagogisch medewerkers zijn zich bewust van hun voorbeeldrol en proberen de kinderen vanuit deze rol zoveel mogelijk te helpen en te stimuleren in hun persoonlijkheidsontwikkeling.

De ontwikkeling van de zelfredzaamheid

De ontwikkeling van de zelfredzaamheid is een proces waarin het kind steeds meer zelfstandig kan doen. Zelfredzaamheid ofwel zelfstandigheid geeft een kind een gevoel van eigenwaarde en vertrouwen. Door kinderen mogelijkheden te geven om dingen zelf uit te proberen, zonder te worden afgeremd, krijgen ze vertrouwen in hun eigen kunnen en ontwikkelen ze zelfvertrouwen. Zo leren ze bijvoorbeeld om hun eigen jas aan te trekken, hulp te vragen, zindelijk te worden en zelf hun boterham te smeren. Deze vaardigheden leren kinderen door te kijken naar pedagogisch medewerkers en door vervolgens met hen mee te doen of dit na te doen. Daarnaast willen jonge kinderen graag helpen. Door hen mee te laten helpen, met bijvoorbeeld het dekken van de tafel, worden het zelfvertrouwen en het groepsgevoel bevorderd. Pedagogisch medewerkers stimuleren kinderen om dingen zelf uit te proberen en te leren van fouten. Kinderen worden gestimuleerd om hulp te vragen wanneer iets nog niet lukt. Door kinderen te stimuleren aan te geven wat zij willen (doen) leren kinderen zelf keuzes te maken.

Ontwikkeling van de creativiteit

Creativiteit heeft alles te maken met fantasie. Fantasie kan men opvatten als denken in beelden die op dat moment niet overeenkomen met de werkelijkheid. Deze simpele vorm van fantasie komt voor het eerst voor in het tweede levensjaar.

Het uiten van deze fantasieën kan op verschillende manieren. Bijvoorbeeld door middel van spel, door middel van tekenen of knutselen of door het zingen van fantasieliedjes.

Het stimuleren van allerlei creatieve activiteiten, waarbij kinderen proberen hun fantasie te laten spreken, is belangrijk binnen de ontwikkeling van kinderen, daarom besteden wij hier dagelijks veel aandacht aan. Het veelvuldig knutselen en tekenen, waarbij niet alleen waarheidsgetrouwe dingen worden gemaakt of getekend, maar ook dingen die een uiting van fantasie zijn is van belang. Het spelen of naspelen van situaties bevordert tevens de creativiteit van kinderen. Daarom bieden wij de kinderen verkleedkleden en bijbehorende accessoires aan. Creatieve activiteiten zijn tevens een goede aanleiding om plezier te maken en zo allerlei spannende dingen te ontdekken. Zoals de ontdekking dat verf aan je vingers blijft plakken en dat je klei kunt kneden.

Ontwikkeling van risicocompetenties - Risicovol spel

Risicovol spelen is kinderen de ruimte geven om actief te spelen en om te leren gaan met risico's. Door tijdens risicovol spelen risicovolle situaties te ervaren ontwikkelen kinderen risicocompetenties. Dit is de competentie om risico's beter in te leren schatten en cognitieve vaardigheden te ontwikkelen om de juiste afwegingen te maken wanneer een risicovolle situatie zich opnieuw voordoet. Een kind krijgt het gevoel van 'ik kan het' en gaat daarmee uitdagingen zien als iets dat leuk is. Dit vergroot onafhankelijkheid en zelfvertrouwen, wat belangrijk kan zijn voor het doorzettingsvermogen van een kind. Risicovol spelen heeft ook een positieve invloed op de fysieke en mentale gezondheid van kinderen en op het ontwikkelen van sociale vaardigheden, zoals het oplossen van conflicten en het herkennen van emoties van andere kinderen. Bewegingen die veel voorkomen tijdens risicovol spelen, zoals klimmen, rollen, glijden en slingeren, zijn belangrijk voor het ontwikkelen van motorische vaardigheden, balans, coördinatie en lichaamsbewustzijn.

Voorbeelden van risicovol spel bij Kinderopvang Peelland:

- Spelen op hoogte; bv. Klimmen (hoogte afhankelijk van de leeftijd), schommelen, glijden
- Spelen op snelheid; bv. rennen, fietsen, stappen
- Spelen op risicovolle plekken; bv. in het bos (jongere kinderen onder toezicht), bij een vuurtje (bso)
- Trek- en duwspelletjes; bv. stoeien
- Spelen met gevaarlijke voorwerpen; knippen, prikken, zelf brood smeren en snijden (peuters), zagen en timmeren (bso)
- Spelen uit zicht; bv. in een meer afgeschermd hoek (jongere kinderen) of zelfstandig buiten spelen (bso)

5.3. Het volgen van de ontwikkeling van de kinderen

5.3.1. Welbevinden, ontwikkeling en bijzonderheden

Bijzonderheden

Om de ontwikkeling van de kinderen goed te kunnen volgen worden de bijzonderheden vastgelegd in de bijzonderhedenlijst en het communicatieschrift van de groep, zodat de opmerkingen zichtbaar zijn voor collega's en de directie.

Welbevinden en ontwikkeling

Naast de dagelijkse vastlegging van bijzonderheden, worden er observatiemethodes gebruikt. Op de dagopvang wordt de observatielijst 'Volgen van de ontwikkeling 0-4 jaar' gebruikt en op de BSO de observatiemethodes 'Welbevinden Algemeen' (WA) en 'Welbevinden in Situaties' (WiS). De ontwikkeling van de kinderen wordt minimaal tweemaal per jaar besproken in het groepsoverleg. De ouders worden rond de verjaardag van het kind uitgenodigd voor het oudergesprek met de mentor dat wordt gevoerd op basis van de observatielijsten en aanvullende informatie uit het groepsoverleg. Ouders ontvangen de observatielijsten en ondertekenen deze, ook wanneer ze aangeven geen behoefte te hebben aan een oudergesprek.

5.3.2. Zorgen over de ontwikkeling en het welbevinden

Zorgen over de ontwikkeling en het welbevinden

Tijdens de dagelijkse overdracht worden bijzonderheden altijd direct met de ouders besproken. Wanneer er zorgen over de ontwikkeling of het welbevinden van een kind zijn, worden deze altijd eerst geobserveerd met de hierboven beschreven observatiemethodes en met collega's (in het groepsoverleg) besproken. Vervolgens worden de ouders uitgenodigd voor een gesprek met de mentor/pedagogisch medewerkers van het kind. In dit gesprek wordt het welbevinden en de ontwikkeling van het kind met de ouders besproken en worden zorgen over het kind doorgenomen met de ouders. Daarnaast is er aandacht voor vragen, twijfels of onzekerheden van de ouders zelf. De pedagogisch medewerker ondersteunt de ouders door hen uitleg te geven over de ontwikkeling en de geobserveerde bijzonderheden en kan de ouders advies geven. Adviezen kunnen zeer divers zijn, zoals iets oefenen met het kind betreffende de motoriek of zelfstandigheid. Het kan echter ook voorkomen dat de ouders dringend geadviseerd wordt om iets met het consultatiebureau (0-4 jaar) of Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)(4-13 jaar) te bespreken. De pedagogisch medewerker kan ook voor advies contact leggen met het consultatiebureau/CJG wanneer de ouder(s) daar toestemming voor geven.

Vermoedens van kindermishandeling

Wanneer er vermoedens zijn van kindermishandeling wordt het protocol 'Kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag' gehanteerd en gevolgd.

Aandachtsfunctionaris kindermishandeling

De aandachtsfunctionaris kindermishandeling is een klankbord voor pedagogisch medewerkers en ondersteunt en begeleid hen bij een vermoeden van kindermishandeling of huiselijk geweld. De aandachtsfunctionaris heeft de regie bij zorgelijke situaties en het uitvoeren van 'Het protocol kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag' en is contactpersoon voor externe partners zoals Veilig Thuis. De aandachtsfunctionaris is tevens beleidsmedewerker/coach en zorgt ervoor dat het 'Protocol kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag' in de organisatie wordt geïmplementeerd en geborgd. De aandachtsfunctionaris voert de gesprekken met de ouders (samen met de mentor van het kind en/of de directie) over de signalen die zijn waargenomen en zorgt voor een rapportage van deze gesprekken.

5.4. Doorgaande lijn richting BSO en basisonderwijs

De ontwikkeling van de kinderen wordt gevolgd en vastgelegd vanaf het moment dat ze starten bij Kinderopvang Peelland. Wanneer kinderen overgaan naar een volgende groep wordt er door de mentor een overdrachtsformulier ingevuld en worden bijzonderheden besproken met de nieuwe mentor. Daarnaast worden ook de observatiegegevens meegenomen naar de volgende groep.

Voor de overdracht van de peutergroep naar de basisschool wordt door de mentor het overdrachtsformulier 'van voorschoolse opvang naar basisschool' ingevuld. Voordat het wordt ingevuld bespreekt de mentor met collega's en de ouders van het kind de eerder ingevulde observatiegegevens. De ouders ondertekenen het formulier, waarna het wordt gedeeld met de toekomstige basisschool. Er wordt een eindgesprek op de peutergroep en/of een intakegesprek op de BSO gevoerd wanneer ouders aangeven hier behoefte aan hebben.

Daarnaast vullen de ouders die hun kind hebben aangemeld op BSO Het Boshuis het intakeformulier in.

De werkwijze en visie geldt zowel voor de dagopvang als voor de BSO van Het Boshuis. Daarnaast is er voor BSO Het Boshuis gekozen voor samenwerking met een aantal scholen waarvan de visie grotendeels overeenkomt, zodat de aansluiting op de basisschool vergemakkelijkt wordt.

Op Het Boshuis wordt er bij de Vossen gewerkt aan een soepele overgang van de peutergroep naar de BSO. De Vossen spelen in de ochtenden regelmatig op de BSO-groep, waardoor ze al bekend raken met de ruimtes en het spelmateriaal.

Daarnaast krijgen de Vossen en de Egels als ze bijna 4 jaar zijn de mogelijkheid om te wennen op de BSO door een keer mee te doen met een activiteit en door een dagdeel te wennen op de BSO. Opendeurenbeleid toevoegen

6. Samenwerking met ouders

Bij Kinderopvang Peelland vinden we het erg belangrijk om een goede samenwerking met ouders te hebben. Een goede samenwerking en regelmatig overleg zijn voorwaarden om goed met kinderen te kunnen werken, hierdoor worden de verschillende leefwerelden van de kinderen verbonden. De pedagogisch medewerkers proberen zoveel mogelijk aan te sluiten bij de opvoeding van de ouders, maar we hebben onze eigen pedagogische aanpak. Wij vinden het belangrijk om ouders te betrekken bij onze kinderopvang en om goed contact met ouders te hebben. Goed contact is gebaseerd op wederzijds respect, begrip, waardering en wederzijds informeren en adviseren. We maken samen duidelijke afspraken en er zijn mogelijkheden tot verschillende momenten en vormen voor contact. Betrokkenheid van ouders bij wordt gewaardeerd. Ouders mogen meedenken, meehelpen en meepraten en we staan open voor bijdragen van ouders aan sfeer of activiteiten.

Op de volgende manieren vinden contacten tussen ouders, pedagogisch medewerkers en de directie plaats:

6.1. Rondleiding

Elke plaatsing start met een rondleiding op het kinderdagverblijf. Als het kind al geboren is vragen wij ouders om hun kind mee te nemen voor de rondleiding om alvast de sfeer te proeven en te zien hoe hun kind reageert. Tijdens deze eerste kennismaking krijgen ouders inhoudelijke informatie over het kinderdagverblijf en de visie.

6.2. Intakegesprek

Voor de daadwerkelijke plaatsing vindt er een intakegesprek plaats. Tijdens deze intake staat het kind centraal. Wie is hij/zij?, wat vindt hij/zij fijn en wat niet?, wat zijn de gewoontes wat betreft eten, drinken, slapen?.... Deze kenmerken worden vastgelegd op het intakeformulier, waarbij ook de bijzonderheden, zoals allergieën, worden vermeld. Tijdens dit gesprek krijgen ouders alle praktische informatie en er is ruimte voor praktische vragen van ouders. Ouders krijgen tevens informatie over de procedures betreffende medezeggenschap, inspraak, klachtenregeling en protocollen.

6.3. Wennen op de nieuwe groep

Ouders krijgen de gelegenheid om hun kind voor de daadwerkelijke plaatsingsdatum, een dagdeel te laten wennen op de groep. Zo kunnen kinderen rustig wennen en kunnen ze kennismaken met de pedagogisch medewerkers en de andere kinderen. Tevens is het meestal voor ouders belangrijk om te wennen aan het afscheid nemen van hun kind.

6.4. Haal- en brengcontacten

Elke groep heeft een uitzwaaipunt bij de ingang van de groep, waar ouders kinderen kunnen brengen en ophalen en waar de overdracht plaatsvindt. Wanneer een kind wordt gebracht of opgehaald is er tijd om met de pedagogisch medewerkers te praten en aan te geven wat er voor die dag belangrijk is. Zo kunnen pedagogisch medewerkers inspelen op wat er op dat moment in het leven van het kind belangrijk is. Andersom is het tevens voor ouders belangrijk om te horen hoe de dag verlopen is en hoe het met hun kind gaat. Wanneer er bijzonderheden zijn worden ouders daarvan altijd op de hoogte gesteld. Kinderen mogen alleen door een ander dan de ouders worden opgehaald wanneer de ouders dit hebben gemeld.

6.5. Vastleggen van informatie

Relevante informatie wordt voor de ouders vastgelegd in de ouderapp Bitcare. Dit is vooral belangrijk voor de overdracht van het eet- en slaappatroon op de babygroepen of bij bijzonderheden van kinderen.

6.6. Mentoren en oudergesprekken

Ieder kind, zowel bij de dagopvang als bij de BSO, heeft een mentor. De mentor is een gekwalificeerde beroepskracht die bij een intake bekend wordt gemaakt aan de ouders en het kind; het mentorschap is vastgelegd in Bitcare en is daarmee ook zichtbaar voor de ouders. De mentor is de pedagogisch medewerker die het kind het meeste ziet. De mentor volgt de ontwikkeling van het kind, is het vaste aanspreekpunt voor de ouder en voert de oudergesprekken. De oudergesprekken worden rond de verjaardag van het kind aangeboden en ouders kunnen aangeven of ze behoefte hebben aan een dergelijk gesprek. Daarnaast kunnen ouders altijd een gesprek aanvragen met de mentor en/of de directie wanneer de dagelijkse overdracht niet volstaat. Bij langdurige afwezigheid van een pedagogisch medewerker (bijv. zwangerschap) worden de aan het mentorschap verbonden taken overgenomen door een collega. De pedagogisch medewerker beschikt als

mentor over de volgende competenties: observeren, ontwikkeling volgen, bijzonderheden vastleggen en gesprekken voeren met ouders en kinderen.

6.7. Nieuwsbrief

Kinderopvang Peelland laat periodiek via Bitcare een digitale nieuwsbrief uitgaan naar ouders. Hierin staan mededelingen op organisatorisch niveau, informatie over het reilen en zeilen van de kinderopvang, de kinderen, de medewerkers en over wijzigingen op beleidsniveau.

6.8. Social media

Kinderopvang Peelland heeft per locatie een eigen openbaar instagram-profiel waar regelmatig (speciale) activiteiten met foto's worden gedeeld. Hierbij wordt het 'Privacyreglement van Kinderopvang Peelland' gehanteerd.

6.9. Informatiewand voor ouders.

Op de informatiewand bij de ingang worden het laatste nieuws en belangrijke mededelingen opgehangen.

6.10. De oudercommissie.

Zowel Kinderopvang Bakel als Kinderopvang Het Boshuis heeft een oudercommissie waarin ouders de mogelijkheid krijgen om mee te praten over en invloed uit te oefenen op belangrijke beleidsonderwerpen betreffende de kinderopvang. De oudercommissie behartigt de belangen van alle kinderen en hun ouders door:

- Periodiek te overleggen met de directie van de kinderopvang
- De directie gevraagd en ongevraagd te adviseren, onder andere over het pedagogisch beleid en de beleidsplannen rondom veiligheid en gezondheid, voeding en voorschoolse educatie
- Goede en heldere informatie aan ouders te bevorderen
- Contacten te onderhouden met ouders
- De betrokkenheid van ouders bij de kinderopvang te bevorderen
- Als aanspreekpunt te fungeren voor ouders met klachten en hen zo nodig te informeren over de klachtenprocedure.

7. Indeling en inrichting van de binnen- en buitenruimtes

De binnen- en buitenruimtes zijn zodanig ingericht dat de kinderen worden uitgenodigd tot spelen, ontdekken en onderzoeken, maar ook om rustig samen of alleen te kunnen spelen.

Er wordt voldaan aan de veiligheidseisen van de inrichting en het spelmateriaal. De ruimtes zijn ingesteld op het bevorderen van de zelfstandigheid van de kinderen; ze kunnen zelf bij de kraan om hun handen te wassen, zelf op de aankleedtafel klimmen (onder toezicht), zelf hun jas pakken en spelmateriaal opruimen.

7.1 Open deurenbeleid

Kinderen zijn vrij om gebruik te maken van de diverse ruimtes van het kinderdagverblijf. Ze maken regelmatig zelf keuzes waar en waarmee ze willen spelen; bijvoorbeeld buiten, in het atelier of in de bouwhoek. Ook bij andere groepen mogen zij een kijkje gaan nemen. Uiteraard leren wij de kinderen respectvol en verantwoord met de ruimten om te gaan en zijn onze pedagogisch

medewerksters overal waar de kinderen zijn te vinden. Pedagogisch medewerkers van de andere groep zijn bekende en vertrouwde personen voor de kinderen, omdat wij bewust werken met het opendeurenbeleid. Dit vergemakkelijkt de overgang naar een nieuwe groep.

7.2 Buitenruimte

De buitenruimte wordt door alle groepen (tegelijk) dagelijks gebruikt. Het bevat verschillende speeltoestellen en materialen. Er is bij de inrichting rekening gehouden met de verschillende ontwikkelingsleeftijden van de kinderen. In het bos van Het Boshuis zijn verschillende speeltoestellen die geschikt zijn voor kinderen vanaf 3 jaar, maar er zijn ook speeltoestellen en materialen die door alle groepen (kunnen) worden gebruikt. Hierbij valt te denken aan de zandbak, scheppen en ballen. De baby's spelen in de grondbox, waarin zij ook spelen in een eigen zandbak en met speelgoed dat geschikt is voor baby's. De buitenruimte van Kinderopvang Bakel heeft speeltoestellen en verschillende materialen die door beide groepen (onder toezicht) van de dagopvang kunnen worden gebruikt. De baby's kunnen in de grondbox spelen met speelgoed dat geschikt is voor baby's.

7.3 Binnenruimtes

Elke groep heeft een eigen ruimte (de stamgroep) en er zijn verschillende ruimtes die door meerdere groepen kunnen worden gebruikt. In de ruimtes zijn verschillende 'hoeken' ingericht, zodat kinderen in kleine groepjes kunnen spelen. De peuter- en verticale groepen zijn bijvoorbeeld ingedeeld in een huishoek, een leeshoek, een bouwhoek en een themahoek. De verschillende 'hoeken' worden regelmatig opnieuw ingericht en het spelmateriaal wordt regelmatig vervangen om de kinderen nieuwe impulsen te geven.

Snoezelruimte - babygroep Het Boshuis en Bakel

De snoezelruimte is onderdeel van de babygroep en is bedoeld om de zintuiglijke ontwikkeling te stimuleren en om rust te brengen. Deze ruimte is daarom ingericht met onder andere matten, kussens, lichtkokers en verschillende voelmaterialen.

Atelier - peutergroep en BSO Het Boshuis en peutergroep Bakel

In het atelier wordt de creatieve ontwikkeling gestimuleerd. Er zijn verschillende materialen aanwezig waar kinderen, zelfstandig of onder begeleiding, gebruik van kunnen maken. De materialen bestaan veelal uit kosteloze materialen zoals takjes, kurken, stukjes stof, wc-rolletjes en dennenappels. Daarnaast zijn er materialen zoals verf en klei aanwezig.

Podium - BSO, peutergroep en verticale groep Het Boshuis

Het podium op de BSO kan voor verschillende activiteiten worden gebruikt, zoals dansen en toneelstukjes opvoeren. Het podium kan echter, in samenspraak met de kinderen van de BSO, ook worden gebruikt als huishoek, winkel en/of leeshoek. De peutergroep kan in de ochtenden buiten de vakanties gebruik maken van het podium. Op het podium kan de creatieve, muzikale, motorische en reken- of taalontwikkeling worden gestimuleerd.

Leeshoek - Het Boshuis en Bakel

De peutergroepen en verticale groepen beschikken over een leeshoek. Hier staan verschillende boeken en er is een bank aanwezig, zodat de kinderen kunnen lezen of kunnen worden voorgelezen. In de leeshoeken wordt vooral de taalontwikkeling gestimuleerd.

Bouwhoek - Het Boshuis en Bakel

Op de BSO Het Boshuis kunnen de kinderen bouwen in verschillende bouwhoeken, met verschillende bouwmaterialen, zoals de kapla, lego en de grote houten blokken. Op de peutergroepen en de verticale dagopvanggroep zijn bouwhoeken met verschillende bouwmaterialen, zoals blokjes, kokers en duplo. De materialen worden regelmatig afgewisseld. In de bouwhoeken wordt vooral de motorische, de rekenontwikkeling en de verstandelijke ontwikkeling gestimuleerd.

Huishoek - Peutergroep en verticale groep Het Boshuis en peutergroep Bakel

De peutergroep heeft een huishoek, waar materialen aanwezig zijn die het imitatie- en fantasiespel bevorderen. Er is een klein keukentje met onder andere pannetjes en een servies, een kast met materialen zoals tasjes en blikjes en een poppenbedje met poppen. Hier wordt vooral de sociaal-emotionele ontwikkeling en de taalontwikkeling gestimuleerd.

8. Dagritme en groepsgrootte

8.1. Dagritme

In ons dagelijks handelen, laten we ons zo veel mogelijk leiden door de individuele wensen en behoeften van de kinderen. Op de babygroep volgen we zoveel mogelijk het dagritme van thuis. Per groep wisselt het dagritme, maar in het globale dagritme zijn de volgende vaste momenten voor de dagopvang te onderscheiden:

7.00 - 9.00u: het merendeel van de kinderen worden tussen deze tijden gebracht en ouders dragen over wat van belang is. Kinderen kunnen ondertussen vrij spelen.

9.00 - 9.30u: de kinderen gaan aan tafel waar eerst liedjes worden gezongen of voor wordt gelezen. Daarna eten de kinderen fruit en drinken ze water of lauwe thee. De jongste baby's worden dan gevoed volgens het ritme van thuis.

9.30 - 11.30u: Verschoonronde en naar buiten voor activiteiten of vrij spelen.

11.30 - 12.30u: Boterhammen eten, helpen met tafel dekken en zelf brood smeren (peuters)

12.30 - 14.30u: Alle kinderen krijgen een vast rustmoment aangeboden, door naar bed te gaan of met een rustige activiteit zoals boekjes lezen of puzzelen. Verschoonronde voor en na het slapen. Sommige kinderen worden opgehaald.

15.00 - 15.30u: De kinderen gaan aan tafel liedjes zingen of worden voorgelezen. Drinken (water of lauwe thee) met een gezond tussendoortje.

15.30u - 16.30u: Activiteit of vrij spel, binnen of buiten.

16.30 - 18.30u: Verschoonronde. Baby's eten een meegebrachte warme maaltijd. Kleine activiteit of vrij spelen.

In het globale dagritme zijn de volgende vaste momenten te onderscheiden voor de BSO (tijdens schoolweken):

7.00u - 8.00u: vrij spelen (bij de Wolven of Vosjes/Vossen)

8.00u - 8.30u: de kinderen worden naar school gebracht

14.30 - 15.30u: kinderen ophalen op verschillende scholen, vrij spel
15.00 - 15.45u: drinken en cracker, groente of fruit eten
15.45 - 16.45u: activiteit/vrij spelen, binnen of buiten
16.45 - 17.00u: opruimen, de eerste kinderen worden opgehaald
17.00- 18.30u: kleine activiteit/vrij spel en opruimen

8.2 Groepsgrootte

Kinderopvang Bakel heeft drie stamgroepen: één babygroep voor kinderen van 0 tot 2 jaar (Madeliefjes), een peutergroep voor kinderen van 2-4 jaar (Zonnebloemen) en een 3+groep. De babygroep bestaat uit maximaal 9 kinderen, de peutergroep bestaat uit maximaal 14 kinderen en de 3+ groep bestaat uit maximaal 16 kinderen. Feitelijk wordt voor de Madeliefjes en de Zonnebloemen de groepsgrootte gevormd door het aantal kinderen dat volgens de BKR met 2 medewerkers kan worden verzorgd. In de praktijk brengt dat de groepsgrootte (afhankelijk van de leeftijden) op 6-8 voor de Madeliefjes en 11-13 voor de Zonnebloemen. De 3+ groep is momenteel niet in gebruik. Het kan echter voorkomen dat kinderen van 1 jaar en ouder worden ingepland en opgevangen op de peutergroep of dat groepen worden samengevoegd zoals in 8.3 wordt beschreven.

Kinderopvang Het Boshuis heeft vijf stamgroepen: één babygroep (baby-dreumesgroep) voor kinderen van 0 tot 2 jaar (Eekhoortjes), een verticale (dagopvang)groep voor kinderen van 0 tot 4 jaar (Egeltjes), een peutergroep (peuter-dreumesgroep) voor kinderen van 1 tot 4 jaar (Vosjes), een peutergroep voor kinderen van 2-4 jaar (Vossen)(tot 14.30 uur) en een (verticale) BSO groep voor kinderen van 4 tot 13 jaar (Wolven). De Eekhoortjes en de Egeltjes bestaan uit maximaal 12 kinderen. De Vosjes bestaat uit maximaal 16 kinderen en de Vossen bestaat uit maximaal 9 kinderen. De Wolven bestaat uit maximaal 20 kinderen. Feitelijk wordt voor de Eekhoortjes, de Egeltjes, de Vosjes en de Vossen de groepsgrootte gevormd door het aantal kinderen dat volgens de BKR met 3 medewerkers kan worden verzorgd. In de praktijk brengt dat de groepsgrootte (afhankelijk van de leeftijden) op 9-11 voor de Eekhoortjes, op 12 kinderen voor de Egeltjes en op 11-13 voor de Vosjes en op 8 voor de Vossen.

8.3 Stamgroep

Stamgroep of basisgroep

Elk kind heeft een vaste stamgroep (dagopvang) of basisgroep (BSO) in een vaste groepsruimte waarin hij of zij wordt opgevangen. Met schriftelijke toestemming van de ouder(s) kan (extra) opvang tijdelijk in een andere groep dan de stamgroep of basisgroep) van het kind plaatsvinden, middels het formulier 'Toestemmingsformulier tweede stamgroep/basisgroep'. Hiermee kan een kind gedurende een maximale periode van een jaar worden opgevangen in een andere stam- of basisgroep. De maximale grootte van de stam-/basisgroep wordt afgestemd op de leeftijd van de kinderen in de stamgroep volgens de BKR. Wanneer een kind (tijdelijk) in twee stamgroepen is geplaatst geldt een uitzondering voor het maximale aantal vaste gezichten en stamgroep-ruimtes. Een kind mag in één week gebruik maken van hooguit twee stamgroepen. Bij activiteiten kunnen kinderen de stamgroep verlaten, de maximale grootte van de stamgroep wordt dan tijdelijk losgelaten. Kinderen verlaten de stamgroep en

basisgroep om activiteiten te doen in andere ruimten zoals in 7.3 hierboven is omschreven.

Een kind kan volgens de regelgeving in één week gebruik van maximaal twee verschillende stamgroepen. Een kind kan incidenteel een dag(deel) of voor een bepaalde periode op een tweede stamgroep geplaatst worden. De tijdelijke tweede stamgroep wordt dan vermeld in de planning in Bitcare. Dit kan voorkomen bij:

- Onderbezetting van groepen
- In vakanties
- Op studiedagen (voor de BSO)
- Bij ziekte van pedagogisch medewerkers
- Om pedagogische redenen bijvoorbeeld het wennen in een volgende groep

Gezamenlijk de dag opstarten en afsluiten

Aan het begin van de dag, van 7.00u tot 7.30u, en aan het einde van de dag, vanaf 17.00u, kan er door alle groepen gezamenlijk worden opgestart en/of worden afgesloten op de groep de Vosjes. Het kan ook voorkomen dat de kinderen van andere groepen op rustige dagen langer bij de Vosjes spelen, dit is mogelijk tot 9 uur. Wanneer het drukker wordt bij de Vosjes wordt er naar de eigen groep teruggegaan. Aan het einde van de dag wordt er wanneer het weer het toe laat gezamenlijk buiten afgesloten.

Ouders worden hierover geïnformeerd in het intakegesprek. De dagelijkse overdracht vindt dan ook plaats met de pedagogisch medewerkers bij de Vosjes en zij zorgen ervoor dat de bijzonderheden door worden gegeven. De jassen en tassen worden door de ouders op de eigen groep van het kind opgeruimd of opgehaald. Aangezien de groepen van de Eekhoortjes en de Vosjes worden gescheiden met een tussendeur, geldt hiervoor dat de tussendeur open staat. Wanneer de Egeltjes bij de Vosjes opstarten of afsluiten, hangt er bij de deur van de Egeltjes een bordje dat ze bij de Vosjes spelen.

Er kunnen individuele afspraken worden gemaakt met een kind/de kinderen van de Wolven tijdens het gezamenlijk opstarten en afsluiten. Dit kan inhouden dat een kind zonder toezicht gaat spelen op de groep van de Wolven of spelmateriaal van de BSO kan gebruiken aan de grote tafel bij de Vossen. Hierbij wordt gekeken naar het kind, bijvoorbeeld naar de leeftijd en het kunnen houden aan afspraken. Daarnaast is er ook aandacht voor de fysieke en emotionele veiligheid van de jongere kinderen wanneer er kinderen van de Wolven spelen bij de Vossen. Zie 8.4.

8.4 Combinatiegroepen op studie- en vakantiedagen

Op studie- en vakantiedagen kunnen kinderen van de BSO worden opgevangen op de dagopvang. Dit kan voorkomen wanneer er te weinig aanmeldingen zijn om een aparte BSO groep te openen op deze dag(en). De BSO-kinderen (Wolven) kunnen dan worden opgevangen bij de Vossen en zij vormen dan samen een combinatiegroep. Hierover worden ouders geïnformeerd tijdens het intakegesprek. Zij geven vooraf schriftelijke toestemming op het formulier 'Toestemmingsformulier tweede stamgroep/basisgroep'.

De pedagogische kwaliteit waarborgen in combinatiegroepen

Het waarborgen van de emotionele en fysieke veiligheid voor alle kinderen staat voorop. Een gecombineerde groep wordt net zoals andere groepen begeleid door vaste pedagogisch medewerkers die al bekend zijn bij de kinderen vanwege het

opendeurenbeleid. Hierdoor is er vaak al sprake van een vertrouwde relatie tussen pedagogisch medewerker en kind. De kinderen zijn meestal al bekend met elkaar doordat ze elkaar regelmatig zien en samen spelen. Pedagogisch medewerkers bieden voor alle kinderen zoveel mogelijk structuur en voorspelbaarheid door bijvoorbeeld aan te geven wat wel en niet kan, grenzen aan te geven, uit te leggen wat er van kinderen verwacht wordt en het dagritme te benoemen. Een belangrijke voorwaarde voor het combineren van de groepen is daarbij dat de verschillende leeftijdscategorieën niet mogen leiden tot emotioneel of fysiek onveilige situaties. Hierbij valt te denken aan Wolven die zorgen voor een onaangename of onrustige sfeer, die extreme emoties tonen of met hun gedrag zorgen voor onveilige situaties. Wanneer hier sprake van is, kunnen deze Wolven niet (langer) worden opgevangen bij de dagopvang. Ouders en kind worden hier tijdig over geïnformeerd.

Wanneer er sprake is van verschillende leeftijdscategorieën binnen de groep krijgen kinderen meer mogelijkheden tot het ontwikkelen van persoonlijke en sociale competenties. Wolven worden bijvoorbeeld extra gestimuleerd om rekening met elkaar te houden en samen te spelen. Daarnaast kan dit hun zelfvertrouwen bevorderen doordat ze in veel dingen competentier zijn dan de Vossen. Ook de socialisatie door de overdracht van waarden en normen wordt bewust gestimuleerd, hierbij valt te denken aan het benadrukken dat het goed is om jongere kinderen te helpen. De Vossen krijgen hierdoor ook meer mogelijkheden om hun persoonlijke en sociale competenties te ontwikkelen. Zij kunnen naar de oudere kinderen kijken en luisteren en daarvan leren. Daarnaast kan het hun zelfvertrouwen bevorderen doordat ze gemotiveerd worden door oudere kinderen om nieuwe, soms nog spannende dingen, uit te proberen.

Inrichting van de ruimte in combinatiegroepen

De Vossen maken al gebruik van de BSO-ruimte tot 14.30u, waardoor de inrichting van de ruimte op studie- en vakantiedagen al passend is qua meubilair en spelmateriaal. Eetmomenten vinden plaats in de keuken van de BSO, waar zowel de Wolven als de Vossen normaliter eten. Er hoeven dan ook geen extra waarborgen genomen te worden bij een gecombineerde groep in relatie tot de groepen die normaliter gebruik maken van deze ruimte.

In tegenstelling tot de Vossen mogen de Wolven ook afspraken maken met pedagogisch medewerkers om zelfstandig een activiteit uit te voeren in het atelier of om zonder begeleiding samen buiten te gaan spelen (wanneer ouders hiervoor toestemming hebben gegeven). Het kan voorkomen dat Wolven tijdelijk gebruik maken van de peutergroep. Bij het opstarten en afsluiten van de dag, tijdens pauzes van pedagogisch medewerkers of wanneer Wolven even in de peutergroep willen spelen, kan er gebruikgemaakt worden van de hoge tafels en stoelen nabij de kapstok. Ook kan er in overleg spelmateriaal van de BSO worden meegenomen naar de peutergroep, mits dit niet leidt tot onveilige situaties zoals verstikkingsgevaar.

Werkwijze van een combinatiegroep

De werkwijze van een combinatiegroep verschilt eigenlijk niet van de werkwijze op de dagopvang en BSO. De invulling van de dag en het pedagogisch handelen wordt vooral bepaald door de groepsamenstelling, leeftijdsopbouw en de individuele wensen en behoeften van de kinderen. Globaal is er het volgende dagritme te onderscheiden in een combinatiegroep:

7.00 - 9.00u: de kinderen worden tussen deze tijden gebracht. Kinderen kunnen ondertussen vrij spelen op de BSO of in de peutergroep.

9.00 - 9.30u: fruit eten en water of lauwe thee drinken.

9.30 - 11.30u: activiteit of vrij spelen.

11.30 - 12.30u: boterhammen smeren en eten, (helpen met) tafel dekken en opruimen

12.30 - 14.30u: een rustige activiteit of vrij spel. Sommige kinderen worden opgehaald.

15.00 - 15.30u: zelf een cracker smeren of helpen met groente snijden, (helpen met) tafel dekken en opruimen. Voorlezen of een kringspelletje tijdens het eten.

15.30u - 16.30u: Activiteit of vrij spelen.

16.30 - 18.30u: Kleine activiteit of vrij spelen op de BSO of peutergroep.

Afwijkende 3-uurs regeling

Voor de combinatiegroep geldt dezelfde 3-uurs regeling als op de dagopvang en in vakanties van de BSO: Alle dagen 7:30 - 8:30 uur (1 uur), 12:30 - 14:00 uur (1,5 uur) en 16.30 - 17:30 uur (0,5 uur).

Leeftijdsopbouw

Een combinatiegroep is voor kinderen van 3 tot 13 jaar. In de praktijk is de leeftijdsopbouw van een combinatiegroep echter veelal van 3 tot 8 jaar.

Maximale omvang groep

Voor een combinatiegroep geldt dezelfde groepsgrootte als bij de Vossen; hiervoor geldt een maximum van 9 kinderen.

9. Stabiliteit en pedagogisch maatwerk

9.1. Vaste gezichten criterium

Een vaste, vertrouwde pedagogisch medewerker biedt sociaal-emotionele veiligheid aan een baby. De medewerker weet hoe de baby zich ontwikkelt, waar de baby behoefte aan heeft en waar de baby gestrest van raakt.

Het vaste gezichten criterium geldt per kind, op de dagopvang. Als het kind aanwezig is, werkt er altijd minimaal één vast gezicht van het kind op de groep. Op deze groep mogen - naast het vaste gezicht - ook andere pedagogisch medewerkers worden ingezet.

Het vaste gezichten criterium is in 2018 aangescherpt voor de nuljarigen. Bij een beroepskracht-kindratio waarbij 1 of 2 beroepskrachten zijn vereist, geldt een maximum van twee vaste gezichten per nuljarige. Bij een beroepskracht-kindratio waarbij 3 of 4 beroepskrachten zijn vereist, geldt een maximum van drie vaste gezichten per nuljarige.

Voor kinderen van 1 jaar en ouder geldt in de dagopvang dat maximaal drie vaste gezichten toegestaan zijn bij een groepssamenstelling waar één of twee pedagogisch medewerkers vereist zijn. Er zijn maximaal vier vaste gezichten toegestaan voor kinderen van 1 jaar en ouder bij een groepssamenstelling die drie of meer pedagogisch medewerkers vereist.

9.2. Beroepskracht-kind-ratio (BKR)

De beroepskracht-kind-ratio (BKR) geeft aan hoeveel kinderen één pedagogisch medewerker mag opvangen. Het exacte aantal pedagogisch medewerkers voor een groep wordt berekend met 1ratio.nl.

Sinds januari 2019 is de BKR voor nuljarigen op een horizontale groep veranderd van één pedagogisch medewerker op vier baby's naar één pedagogisch medewerker op 3 baby's. Het doel hiervan is het verhogen van de kwaliteit van de babyopvang, doordat er meer tijd is voor elke baby. Op een verticale groep bestaat enkel een aparte ratio voor kinderen van 0-2 jaar; één pedagogisch medewerker op vier kinderen van 0-2 jaar. Sinds januari 2019 is de BKR in de BSO gewijzigd voor kinderen van 7 tot 12 jaar. Pedagogisch medewerkers mogen in plaats van 10 kinderen, 12 kinderen van 7 jaar en ouder opvangen.

9.3. Drie-uursregeling

9.3.1. Drie-uursregeling dagopvang

De drie-uursregeling op de dagopvang houdt in dat er bij minimaal tien uur aaneengesloten opvang kan worden afgeweken van de BKR. Dat mag maximaal drie uur per dag, deze uren hoeven niet aaneengesloten te zijn. Tijdens die uren kunnen er minder pedagogisch medewerkers worden ingezet. De voorwaarde is dat minimaal de helft van het vereiste aantal medewerkers wordt ingezet. Tijdens de drie-uursregeling blijft het vierogenprincipe altijd van kracht.

De afwijkende uren van de BKR op de dagopvang van Kinderopvang Peelland:
KDV:

Kinderopvang Het Boshuis

- Alle dagen 7:30 - 8:30 uur (1 uur), 13:00 - 14:00 uur (1 uur) en 16:30 - 17:30 uur (1 uur).

Kinderopvang Bakel

- Maandag: 8:00 - 8:30 uur, 12:00 - 14:00 uur en 16:30 - 17:00 uur
- Dinsdag: 8:00 - 8:30 uur, 12:00 - 14:00 uur en 16:30 - 17:00 uur
- Woensdag: 8:00 - 8:30 uur, 12:00 - 14:00 uur en 16:30 - 17:00 uur
- Donderdag: 8:00 - 8:30 uur, 12:00 - 14:00 uur en 16:30 - 17:00 uur
- Vrijdag: 8:00 - 8:30 uur, 12:00 - 14:00 uur en 16:30 - 17:00 uur

Op bovenstaande dagen/tijden wordt, zoals is toegestaan binnen de wettelijke regeling, mogelijk afgeweken van de BKR. Buiten de aangegeven tijden wordt altijd voldaan aan de BKR.

9.3.2. Drie-uursregeling BSO

De drie-uursregeling op de BSO houdt in dat er voor en na schooltijd en op vrije middagen maximaal een half uur per dag minder pedagogisch medewerkers mogen worden ingezet, maar minimaal de helft van de benodigde pedagogisch medewerkers. Daarnaast is er op vrije dagen en in vakanties dezelfde drie-uursregeling van toepassing als in de dagopvang. De voorwaarde is dat er minimaal tien uur per dag aaneengesloten opvang wordt geboden.

De afwijkende uren van de BKR op de BSO tijdens:

- Schooldagen: alle dagen 8:00 - 8:30 uur (0,5 uur).
- Vrije dagen en vakantiedagen: alle dagen 7:30 - 8.30 uur (1 uur), 12:30 - 13:30 uur (1 uur), 15:00 - 15:30 uur (0,5 uur) en 17:00 - 17:30 uur (0,5 uur).

10. Pedagogisch medewerkers

10.1. Pedagogisch medewerkers, wie zijn zij?

Kinderopvang Peelland is een kleinschalige kinderopvangorganisatie met een vast team pedagogisch medewerkers. Op alle groepen staan vaste pedagogisch medewerkers. Wanneer een pedagogisch medewerker vervangen moet worden, bij ziekte of (zwangerschaps)verlof, is de vervangende pedagogisch medewerker meestal al bekend bij de kinderen en ouders. Ook wanneer kinderen overgaan naar een volgende groep, zijn zij al bekend met de pedagogisch medewerkers van de nieuwe groep. Hierdoor kunnen wij werken met vaste gezichten binnen de organisatie.

Onze pedagogisch medewerkers geven inhoud aan de profilering van de kinderopvang. Initiatiefrijk, zelfstandigheid en verantwoordelijkheidsgevoel zijn bepalende factoren bij het aantrekken van de pedagogisch medewerkers. De pedagogisch medewerkers kunnen op de juiste manier pedagogisch handelen binnen de visie.

Natuurlijk zijn de medewerkers gekwalificeerd volgens de regelgeving. De beroepskrachten beschikken over een relevant HBO- of MBO diploma. Daarnaast is een geldige Verklaring omtrent het gedrag (VOG) voor alle pedagogisch medewerkers vanzelfsprekend.

10.1.1. Nieuwe medewerkers

Nieuwe medewerkers worden ingewerkt door een door de directie aangewezen pedagogisch medewerker, met behulp van het 'Inwerkprogramma'. In de inwerkperiode krijgen zij onder andere voorlichting over de gehanteerde beleidsplannen en protocollen en ontvangen zij het pedagogisch beleidsplan.

10.2. Inzet beroepskracht in opleiding, stagiaires en vrijwilligers

Kinderopvang Peelland zet naast de gediplomeerde pedagogisch medewerkers ook beroepskrachten in opleiding, stagiaires en vrijwilligers in. Zij beschikken allemaal over een geldig VOG.

Inzet van beroepskrachten in opleiding en stagiaires

Kinderopvang Peelland biedt stagiaires en beroepskrachten in opleiding (bbl-student) de mogelijkheid om zich binnen de organisatie te ontwikkelen tot beroepskracht. Op elke groep is plaats voor één stagiaire of bbl-student. Stagiaires en bbl-studenten worden begeleid door een medewerker met een vergelijkbaar of hoger opleidingsniveau. Kinderopvang Peelland voldoet aan de erkenningsregeling voor leerbedrijven van de Stichting Samenwerking Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB).

Er is een maximale verhouding tussen beroepskrachten (pedagogisch medewerkers) en beroepskrachten in opleiding (bbl-leerlingen) en stagiaires met betrekking tot

hun formatieve inzet. Deze formatieve inzet betekent dat beroepskrachten in opleiding en stagiaires geheel of gedeeltelijk meetellen in de berekening van de BKR. Het aandeel van het aantal beroepskrachten in opleiding en stagiaires dat formatief wordt ingezet is niet groter dan een derde van het minimaal in te zetten pedagogisch medewerkers. Wanneer er volgens de BKR minimaal zes beroepskrachten moeten worden ingezet, dan mogen hiervan maximaal twee beroepskrachten in opleiding en/of stagiaires formatief worden ingezet.

Wanneer een stagiaire een mbo-opleiding anders dan de bbl-leerweg of de derde leerweg (ovo) volgt, of wanneer een stagiaire een hbo-opleiding anders dan de duale leerroute volgt, en een opleiding volgt dat (na afronding) bevoegdheid geeft tot het werken als pedagogisch medewerker, mag de student formatief worden ingezet door de werkgever in de volgende situaties:

- Als een pedagogisch medewerker ziek is
- Tijdens schoolvakanties van de student

Hiervoor gelden dan de volgende voorwaarden:

- De student zit in het tweede leerjaar of hoger
- De student mag nooit alleen op de groep staan, behalve tijdens pauzes
- De student mag alleen ingezet worden op de stagelocatie

Vrijwilligers

Kinderopvang Peelland zet vrijwilligers in ter extra ondersteuning voor specifieke expertise. Zij hebben een vrijwilligerscontract. Vrijwilligers tellen niet mee in de BKR en zijn altijd boventallig aanwezig. Kinderopvang Peelland heeft voor beide locaties een vrijwilliger die de tuinen onderhoudt. De BSO van Het Boshuis wordt ondersteund door een vrijwilliger die kinderen met de bedrijfsauto naar school brengt en uit school haalt.

10.3.Opleidingsplan

Binnen Kinderopvang Peelland is er een opleidingsplan voor de opleiding en ontwikkeling van de pedagogisch medewerkers. In dit opleidingsplan wordt beschreven hoe wordt ingezet op de ontwikkeling en kennisverbreding en hoe dit wordt geconcretiseerd in de praktijk. Aan de hand van de individuele coaching en de teamcoaching kan het opleidingsplan worden uitgebreid. Het opleidingsplan bestaat uit de volgende onderdelen:

- Minimum taalniveau 3F
- Scholing voor werken met baby's
- Kinder-EHBO
- BHV
- Inwerkprogramma voor nieuwe medewerkers
- Pedagogisch beleid
- Protocollen
- Pedagogisch coach
- Training kindermishandeling en de meldcode
- Individuele trainingen voor een specifieke behoefte

11. Pedagogisch beleidsmedewerkers

Vanaf 1 januari 2019 zijn kinderopvangorganisaties verplicht een pedagogisch beleidsmedewerker aan te stellen. Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan de kwaliteit van de kinderopvangorganisatie.

Kinderopvangorganisaties kunnen kiezen voor twee aparte functies of voor één functie waarin beide rollen worden vervuld. Kinderopvang Peelland heeft gekozen voor één functie waarin beide rollen worden vervuld. Deze functie wordt vervuld door Eva Kolen. Zij voldoet aan de kwalificatie-eis met het diploma Hbo Pedagogiek.

De pedagogisch beleidsmedewerker/coach heeft twee taken en is daarmee zowel verantwoordelijk voor de ontwikkeling en invoering van pedagogisch beleid als voor het coachen van pedagogisch medewerkers. Het ontwikkelen en invoeren van pedagogisch beleid omvat al het beleid dat te maken heeft met de pedagogische praktijk. Daarnaast worden pedagogische beleidsvoornemens bewaakt en ingevoerd, zodat iedereen kan werken volgens de pedagogische visie. Het coachen van pedagogisch medewerkers houdt in dat pedagogisch medewerkers worden begeleid en getraind bij het verbeteren van de kwaliteit van de dagelijkse werkzaamheden en in de professionele ontwikkeling. Bijvoorbeeld door tips en uitleg te geven over de opvoeding en ontwikkeling van kinderen. Jaarlijks wordt er met alle pedagogisch medewerkers een coachingsgesprek gevoerd.

11.1 Pedagogisch beleidsmedewerkers en BKR

De pedagogisch beleidsmedewerker/coach verricht ook werkzaamheden als pedagogisch medewerker. Wanneer de werkzaamheden als pedagogisch medewerker worden verricht, tellen de pedagogisch beleidsmedewerkers mee in de BKR (beroepskracht-kind-ratio).

Wanneer de pedagogisch beleidsmedewerker op de groep aanwezig is in de rol van coach, bijvoorbeeld vanuit een observerende rol, telt dit niet mee in de BKR.

Wanneer de pedagogisch beleidsmedewerker/coach naast het coachen ook op de groep staat als pedagogisch medewerker, moet diegene ook worden gecoacht. Er is een externe coach aangesteld voor de coaching voor de pedagogisch beleidsmedewerker/coach.

11.2 Verdeling van uren pedagogisch beleidsmedewerker/coach

In de verdeling van het aantal uren van de pedagogisch beleidsmedewerker/coach wordt onderscheid gemaakt tussen de minimaal in te zetten uren voor pedagogisch beleid en voor de pedagogische coaching.

Pedagogisch beleid;

De houder van een kinderopvangorganisatie met meerdere locaties mag jaarlijks zelf bepalen hoe het minimaal aantal uren voor de ontwikkeling en invoering van pedagogische beleidsvoornemens worden verdeeld over de verschillende locaties. Dit biedt ruimte voor maatwerk en om de uren centraal in te zetten voor pedagogisch beleid.

Coaching;

De houder van de kinderopvangorganisatie mag jaarlijks zelf bepalen hoe de coachingsuren worden ingezet. Het aantal coachingsuren kan verschillend zijn voor pedagogisch medewerkers, dit hoeft niet naar rato van de omvang van het

dienstverband. Hierbij geldt wel de voorwaarde dat elke pedagogisch medewerker wordt begeleid en gebruik kan maken van de coaching.

Inzet aantal uren

Jaarlijks wordt de inzet voor het beleid en de coaching gepland. De volgende rekenregel is van toepassing om de inzet van de pedagogisch beleidsmedewerkers te berekenen:

- $(50 \text{ uur} \times \text{het aantal kindercentra}) + (10 \text{ uur} \times \text{het aantal fte pedagogisch medewerkers})$

Berekening aantal kindercentra

De jaarlijkse uren inzet van de pedagogisch beleidsmedewerkers wordt berekend door uit te gaan van 50 uur per LKR-nummer. Kinderopvang Peelland heeft 3 kindercentra/LRK-nummers:

- KDV Kinderopvang Het Boshuis
- BSO Het Boshuis
- KDV Kinderopvang Bakel

Berekening fte pedagogisch medewerkers

De omvang van een functie wordt uitgedrukt in fte (fulltime-equivalent). Volgens de Cao Kinderopvang staat 1 fte gelijk aan 36 uur per week. Op de peildatum van 1 januari wordt het totaal aantal fte van de pedagogisch medewerkers bekeken. Vervolgens wordt de inzet van de pedagogisch beleidsmedewerkers berekend. In een apart excel-bestand is de berekening van het aantal coachingsuren van Kinderopvang Peelland te vinden. Hierin is zowel de berekening van het aantal coachingsuren per medewerker, als de berekening van het aantal beleidsuren te vinden. De gerealiseerde uren aan beleidswerkzaamheden en coaching worden verantwoord in de wekelijkse tijdregistratie. Jaarlijks, bij de planning van het nieuwe jaar, wordt nagegaan hoe de plannen gerealiseerd zijn.

11.3 Kwalificatie-eisen

Er gelden kwalificatie-eisen voor de pedagogisch beleidsmedewerkers waaraan moet worden voldaan. De kwalificatie-eisen zijn te vinden in de functieboeken van de Cao Kinderopvang. Aan de kwalificatie-eisen kan voldaan worden door diploma's van opleidingen waarmee rechtstreeks gekwalificeerd wordt (de A-lijst) of door diploma's waarbij een aanvullend bewijs van scholing nodig is op het terrein van coaching en/of pedagogiek kinderen 0-13 jaar (de B-lijst).

De pedagogisch beleidsmedewerker/coach voldoet aan de kwalificatie-eis met een diploma Hbo Pedagogiek.

12. Praktische zaken

12.1. Openingstijden

Kinderopvang Peelland is van maandag t/m vrijdag geopend van 7:00 - 18:30 uur. Wij zijn het hele jaar geopend met uitzondering van weekenden en de erkende officiële feestdagen. Rondom de feestdagen zijn er enkele vroege sluitingen om 17 uur (op 5, 24 en 31 december), waarvan de ouders vooraf op de hoogte worden gesteld. Kinderopvang Peelland kent geen verplichte bloktijden. Ouders plannen de opvang in die zij nodig hebben, per kwartier. Kinderen mogen later gebracht

worden of eerder opgehaald worden, binnen de geplande opvangtijd.

12.2. Flexibel productaanbod

Kinderopvang Peelland biedt de opvang in een flexibele vorm aan. Dit houdt in dat vaste afnamedagen en -tijden niet verplicht zijn. Het is echter wel verplicht om voor de dagopvang minimaal vijf uur per dag af te nemen, voor de naschoolse opvang is dit minimaal twee uur en voor de voorschoolse opvang is dit minimaal één uur.

Ruilen van dagen en aanvragen van extra opvang zijn mogelijk wanneer dit passend is in de planning en in de personeels- en groepsbezetting. Ouders kunnen een ruiling, een afmelding en extra aanvragen via de app Bitcare doorgeven.

Afmeldingen (verlofaanvragen op korte termijn) en ziekmeldingen hebben na het vaststellen van de planning geen invloed meer op de facturatie en betaling van de opvang.

13. Regels binnen ons kinderdagverblijf

13.1. Regels en afspraken

Duidelijke regels en afspraken met kinderen bieden hen duidelijkheid en veiligheid. Jonge kinderen hebben duidelijke grenzen nodig in wat wel en niet mag. Dat biedt houvast, kinderen weten wat er van hen verwacht wordt en wat zij van anderen kunnen verwachten. Deze duidelijkheid en veiligheid helpen kinderen om zelfvertrouwen op te bouwen, zelfstandiger te worden, conflicten en problemen steeds meer zelf op te lossen en emoties van anderen te herkennen.

Een regel of afspraak moet zinvol zijn voor kinderen. Het kind moet er iets van leren of regels beschermen het kind tegen onveilige situaties. Daarnaast moeten de regels en afspraken bij de ontwikkeling van het kind passen, zodat een kind zich er ook aan kan (leren) houden. Kinderen kunnen zich vanaf anderhalf jaar aan regels en afspraken houden, wanneer de persoon die de regels stelt in het zicht van het kind is. Vanaf drie jaar is een kind in staat om regels meer zelf te bewaken.

Pedagogisch medewerkers leren kinderen spelenderwijs regels en afspraken. Het praten met kinderen en het geven van uitleg is daarbij erg belangrijk. Regels en afspraken worden regelmatig met de kinderen besproken en herhaald tijdens situaties waarin een regel of afspraak van toepassing is. Zo wordt een kind bijvoorbeeld gewezen op het handen wassen wanneer een kind terug komt van het toilet. Wanneer een kind met zand gooit wordt het bijvoorbeeld gewezen op de afspraak dat er niet met zand wordt gegooid.

Regels en afspraken worden consequent gehanteerd door de pedagogisch medewerkers en kinderen worden daarbij positief benaderd. Als een kind binnen rent, wordt er benoemd dat er binnen niet gerend mag worden maar dat dit buiten wel mag.

13.2. Straffen en belonen

Belonen en straffen kunnen een hulpmiddel zijn om een kind te leren zich aan regels en afspraken te houden. Kinderopvang Peelland geeft de voorkeur aan het belonen en gebruikt straffen zo min mogelijk. Een kind wordt beloond wanneer het positief gedrag vertoont, dit zorgt ervoor dat het positieve gedrag herhaald wordt. Deze beloning is meestal in de vorm van een complimentje of een opgestoken duim. Als een kind goed gedrag heeft vertoond en zich heeft gehouden aan

bepaalde afspraken kan het ook zo zijn dat het wordt beloond met meer vrijheid of zelfstandigheid. Het kind heeft dan laten zien dat het toe is aan een volgende stap. Een kind van zes jaar dat duidelijke afspraken heeft gemaakt met de pedagogisch medewerker over het zelfstandig werken in het atelier en zich hieraan heeft gehouden, mag de volgende keer weer zelfstandig werken in het atelier. Alleen bij de zindelijkheidstraining wordt er gebruik gemaakt van materiële beloningen, door middel van een stickerkaart. Dit is ook bedoeld om pedagogisch medewerkers overzicht te geven in de zindelijkheidstraining. Wanneer een kind toch gestraft wordt is dit met een passende straf waar het kind iets van kan leren. Als een kind de groep verstoort of ongewenst gedrag vertoont wordt een kind eerst gewezen op een regel of afspraak. Daarbij wordt uitleg gegeven en duidelijk benoemd welk gedrag niet gewenst is. Wanneer een kind de groep blijft verstoren of ongewenst gedrag blijft vertonen na uitleg en waarschuwen, wordt een kind uit de situatie gehaald. Zo leert een kind dat het gedrag dat het vertoont niet goed is en kunnen de andere kinderen uit de groep verder gaan met hun spel/activiteit. Naar het kind wordt kort en duidelijk benoemd waar het kind moet gaan zitten, wat de reden daarvoor is en dat de pedagogisch medewerker terug komt bij het kind. Vervolgens wordt er met het kind besproken wat er niet goed ging en hoe het de volgende keer beter opgelost kan worden. Hierdoor leert een kind wat wel positief gewenst gedrag is.

13.3.Rituelen

Rituelen zijn een reeks handelingen met een speciale betekenis. Voor jonge kinderen zijn rituelen een belangrijk middel om de wereld voorspelbaar te maken en hen een groepsgevoel te geven. Daarnaast is het een middel voor emotie- en gedragsregulatie.

Het afscheid nemen van de ouders brengt bepaalde rituelen met zich mee. De peuters en BSO-kinderen hangen zelf hun jas en tas op en zwaaien voor het raam hun ouder uit.

Pedagogisch medewerkers ondersteunen hierbij. Een kind dat moeite heeft met het afscheid nemen wordt getroost en vervolgens afgeleid door bijvoorbeeld op schoot een boekje te lezen.

De eetmomenten bestaan ook uit verschillende rituelen. De kinderen ruimen eerst op en er wordt benoemd dat er daarna gegeten wordt. De peuters wassen eerst hun handen, proberen dan zelf hun brood te smeren en dan wordt het liedje ‘smakelijk eten’ gezongen, waarna de kinderen mogen eten. Na het eten krijgen de kinderen een washandje om hun gezicht en handen te poetsen en daarna volgt de toiletronde/het verschoonmoment. De baby's worden aan tafel gezet waar liedjes met de kinderen wordt gezongen of wordt voorgelezen. Na het wassen van de gezichten en handen krijgen ze een slabber om en gaan ze eten. Na het eten krijgen ze een washandje en worden de baby's verschoond.

De kinderen van de BSO dekken zelf de tafel nadat ze hun handen hebben gewassen. Na het zingen van het liedje ‘Happerdehap’ smeren zij zelf hun brood of cracker en schenken zij zelf drinken in. Aan het einde van het eetmoment wordt de kinderen gevraagd wat zij willen gaan doen, waarna de kinderen zelf hun afwas op de kar zetten.

Verjaardagen van kinderen hebben allerlei rituelen. De foto van de jarige hangt bij de ingang van de groep op de verjaardagskaart en er hangen slingers, zodat iedereen ziet wie er jarig is. Van tevoren is er samen met de pedagogisch

medewerker al een kroon gemaakt en die wordt gedragen tijdens het vieren van de verjaardag. Eerst worden er verjaardagsliedjes gezongen die het kind zelf uit mag kiezen. Op de babygroep mogen de kinderen hierbij muziekinstrumentjes gebruiken. Bij de peutergroepen is de gezonde traktatie verstopt onder de toverdoek, waarna het kind onder begeleiding van het liedje 'timpe tampe tovenaar' de traktatie tevoorschijn tovert. Op de BSO worden de verjaardagen van de kinderen eens per jaar gevierd tijdens het jaarlijkse uitstapje.

Wanneer de peuters gaan slapen zijn er ook rituelen. De baby's hebben een meer individueel slaapritme, waardoor er geen gezamenlijke rituelen zijn. Na het verschonen en/of naar het toilet gaan worden de kinderen omgekleed om te gaan slapen. De peuters worden gestimuleerd zoveel mogelijk zelf te doen, zoals zelf de sokken en de broek uittrekken. Gezamenlijk gaan de kinderen naar slaapkamer waar een boekje wordt voorgelezen voor zij gaan slapen.

De kinderen spelen dagelijks buiten en ook dan zijn er op de peutergroepen rituelen. De kinderen worden geholpen met het aantrekken van de jassen, als zij dit nog niet (helemaal) zelf kunnen. Ze trekken dan zo mogelijk zelf hun schoenen uit en hun laarzen aan. Wanneer ze hiermee klaar zijn gaan ze bij de kapstok zitten tot iedereen klaar is. Vervolgens kiezen ze een ander kind uit om hand in hand mee in de rij naar buiten te gaan. Wanneer er naar binnen wordt gegaan, wordt er met de kinderen opgeruimd en stampen ze hun laarzen uit bij de deur. In de hal trekken ze zelf hun laarzen uit en gaan ze binnen hun jas ophangen en de handen wassen.

13.4.Voeding

Op Kinderopvang Peelland wordt een gezond voedingsbeleid gehanteerd. Dit is gebaseerd op de richtlijnen Schijf van Vijf van het Voedingscentrum. Wij vinden het belangrijk kinderen gezonde voeding aan te bieden en zo positief bij te dragen aan hun ontwikkeling. Kinderopvang Peelland zorgt voor flesvoeding, drinken, brood, fruit, groente en gezonde tussendoortjes. Als kinderen een voedselallergie of -intolerantie hebben, een dieet volgen of vanwege geloofsovertuiging bepaalde voedingsmiddelen niet mogen hebben, kan dit worden doorgegeven. Er zal zorgvuldig op worden toegezien dat die kinderen alleen die dingen eten en drinken die zij ook echt mogen hebben. Wanneer er andere voedingsmiddelen moeten worden gebruikt, zoals sojamelk of speciale flesvoeding, dienen ouders dit zelf mee te geven.

In het document 'Voedingsbeleid Kinderopvang Peelland' staat de gezonde voeding uitgebreid beschreven.

13.5.Activiteiten en uitstapjes

13.5.1.Activiteiten

Voor de baby's zijn er weinig vooraf geplande groepsactiviteiten. Wanneer er meerdere kinderen met een vergelijkbare ontwikkelingsleeftijd en behoeften zijn, worden er soms activiteiten aangeboden in kleine groepjes. De pedagogisch medewerkers proberen wat betreft de ontwikkeling zoveel mogelijk aan te sluiten bij de behoeften van de individuele baby. Kleine activiteiten en spelletjes worden dan ook dagelijks meermalen in één-op-één-momenten uitgevoerd. Hierbij valt te denken aan kiekeboe spelen, voorlezen op schoot of extra aandacht tijdens het verschonen. In deze groepen is het aanbieden van uitdagend spelmateriaal en de

vrije bewegingsruimte erg belangrijk. Kinderen krijgen de ruimte en tijd om zich actief en in hun eigen tempo te ontwikkelen.

Met de dreumesen, peuters en BSO-kinderen worden veel meer geplande groepsactiviteiten gedaan. Geplande groepsactiviteiten vinden zowel binnen als buiten plaats. De meeste activiteiten vinden plaats in kleine groepjes. Hierdoor kunnen de kinderen meer van elkaar leren, omdat er meer ruimte is voor onderlinge uitwisseling. De kinderen worden gestimuleerd om mee te doen aan deze activiteiten en ook om deze af te maken. De activiteiten sluiten aan op de beleving, behoeftes en ontwikkeling van de kinderen. Hierdoor komt het regelmatig voor dat een geplande activiteit gewijzigd wordt. Op de BSO komt het regelmatig voor dat een kind of een groepje kinderen zelf een activiteit bedenkt, die dan vervolgens door een groepje of de hele groep wordt uitgevoerd. Het komt ook voor dat kinderen aansluiten bij een activiteit van de andere groep, omdat dit aansluit bij hun behoefte en/of beleving.

13.5.2. Uitstapjes

Uitstapjes zijn speciale vooraf geplande en met de ouders afgestemde activiteiten buiten het terrein en de directe omgeving van de kinderopvang. Het wandelen met kinderen valt niet onder uitstapjes, omdat deze in de directe omgeving van de kinderopvang zijn, kort duren en niet vooraf gepland (kunnen) worden.

Op de babygroepen worden geen uitstapjes gepland. Op de peutergroepen worden enkel in het kader van een project uitstapjes gedaan. Hieraan valt te denken aan een uitnodiging van de bibliotheek voor een voorleesactiviteit of een wandeling met picknick naar het Kabouterbos. Op de BSO wordt jaarlijks een uitstapje voor de hele groep gepland, aan het einde van het schooljaar. Daarnaast vinden er soms uitstapjes plaats in vakanties. Dit komt echter weinig voor, omdat dit ook praktisch haalbaar moet zijn.

Uitstapjes worden van tevoren afgestemd met de ouders. Op het intakeformulier geven ouders al aan of hun kind deel mag nemen aan uitstapjes. Wanneer er een uitstapje plaats gaat vinden worden ouders ruim van tevoren ingelicht met een brief of email. Ze kunnen vervolgens zelf de keuze maken of hun kind(eren) deelneemt aan het uitstapje. Als een kind niet mag deelnemen, maar wel opvang heeft op de dag van het uitstapje, wordt er met de ouders besproken hoe dit opgelost kan worden.

Bij uitstapjes wordt dezelfde beroepskracht-kind-ratio gehanteerd als op de opvanglocatie. Kinderopvang Peelland vindt het wenselijk dat er extra ogen zijn tijdens uitstapjes. Bij het jaarlijkse uitstapje van de BSO wordt de hulp gevraagd van ouders en een vrijwilliger. Er worden nooit risicovolle uitstapjes gedaan, zoals zwemmen of spelen nabij open water. Er blijft voldoende personeel op de locatie wanneer er een uitstapje plaatsvindt. In het protocol 'Externe activiteiten en uitstapjes' is een uitgebreide beschrijving te vinden.

13.6. Publicatie en beeldmateriaal

In het 'Privacyreglement van Kinderopvang Peelland' is het privacybeleid vastgelegd. Dit is volgens de wettelijke richtlijnen van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG). De AVG geldt voor het verzamelen van gegevens, informatie over de ontwikkeling van een kind en beeldmateriaal. In de

kinderopvang mag privacygevoelige informatie worden verwerkt, bewaard en gedeeld als:

- De verwerking een duidelijk, gerechtvaardigd doel heeft
- De gegevens voldoende beschermd zijn
- Er rekening wordt gehouden met de rechten van de betrokkenen

Kinderopvang Peelland publiceert beeldmateriaal alleen wanneer de ouder(s) daarvoor toestemming hebben gegeven. Dit gebeurt op het intakeformulier, dat wordt ondertekend. Er kan gekozen worden om geen toestemming te geven of door toestemming te geven voor de publicatie van beeldmateriaal in de nieuwsbrief, op de website en/of op Facebook.

14. Klachtenregeling

Het kan voorkomen dat een medewerker of een ouder een klacht heeft. We staan open voor feedback en bespreken een klacht bij voorkeur direct met de pedagogisch medewerker of ouder zelf om tot een oplossing te komen. Indien een ouder een klacht heeft wordt er in eerste instantie gevraagd om dit op te nemen met de betreffende pedagogisch medewerker(s) of de mentor. We staan open voor feedback en proberen eerst zelf met de ouder tot een oplossing te komen. Pedagogisch medewerkers bespreken de klacht met collega's en de groepsvertegenwoordiger. Er wordt duidelijk met de ouder afgesproken wat het vervolg zal zijn op het gesprek en wanneer er een terugkoppeling komt. Terugkoppeling aan ouders volgt binnen vijf werkdagen. Wanneer de klacht niet naar tevredenheid van de ouder is opgelost, wordt de klachtenprocedure van Kinderopvang Peelland uitgevoerd. Deze is gebaseerd op het stappenplan van de rijksoverheid:

Stap 1: Klacht indienen bij kinderopvangorganisatie

Een klacht wordt schriftelijk ingediend bij de directeur van de kinderopvangorganisatie. Dit kan zowel op papier als via de mail. De directeur onderneemt actie tot een oplossing en komt uiterlijk binnen zes weken met een schriftelijke reactie en eventueel een uitnodiging voor een gesprek over de klacht.

Stap 2: Contact opnemen met Klachtenloket Kinderopvang

Wanneer de kinderopvangorganisatie niet binnen zes weken reageert of als een ouder zich niet serieus genomen voelt, kan er contact worden opgenomen met het Klachtenloket Kinderopvang. Deze is onderdeel van de Geschillencommissie Kinderopvang. Het Klachtenloket geeft advies en informatie en kan gratis bemiddelen tussen de ouder en de kinderopvangorganisatie. Meer informatie is te vinden via www.klachtenloket-kinderopvang.nl

Stap 3: Klacht indienen bij Geschillencommissie Kinderopvang

Als de klacht daarna nog niet is opgelost kan het geschil voorgelegd worden aan de Geschillencommissie Kinderopvang. Hiervoor moet een beperkte vergoeding (klachtengeld) worden betaald. Hiervoor moet echter wel eerst de interne klachtenprocedure van de kinderopvangorganisatie doorlopen zijn. Meer informatie is te vinden via www.degeschillencommissie.nl